

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

MUNTANYES DE PRADES

Etapa 10: ARBOLÍ – ERMITA DE SANT PAU MAS DEL SALIN – TOLL DE LA CINTETA (RIU SIURANA) COLLET DE LA MINA – SIURANA DE PRADES

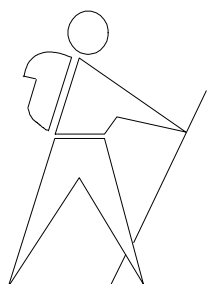
20 de novembre de 2016

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
Arbolí. Esmorzar al Refugi.	8 h 30 min
Inici de l'etapa.	9 h
Ermita de Sant Pau. Reagrupament.	9 h 20 min
	9 h 30 min
Riu Siurana. Reagrupament.	10 h 35 min
	10 h 55 min
Collet de la Mina. Reagrupament.	11 h 45 min
	11 h 55 min
Siurana de Prades. Final de l'etapa.	12 h 30 min
Sortida cap a Cornudella.	13 h 30 min
Cornudella del Montsant. Dinar.	14 h
Sortida cap a Vilanova.	17 h
Vilanova i la Geltrú.	18 h 30 min

Notes.-

- ** Esmorzarem al Refugi d'Arbolí. Dinarem a Cornudella del Montsant; hi ha restaurants.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **mantingueu sempre contacte visual** amb els que us segueixen; si cal espereu-vos. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, no correu ni aneu massa lents! **(Penseu que aneu en grup).**
- ** **Atenció:** Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** el telèfon 609862417 (Manel Vidal).
- ** Els vocals coordinadors d'aquesta sortida són **Joan Andreu (636466829) i Isidre Poch (692620181)**. En tot moment cal respectar les seves indicacions.



SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

MUNTANYES DE PRADES

Etapa 10: ARBOLÍ – ERMITA DE SANT PAU MAS DEL SALIN – TOLL DE LA CINTETA (RIU SIURANA) COLLET DE LA MINA – SIURANA DE PRADES

20 de novembre de 2016

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Des d'Arbolí ens enfilarem cap a l'ermita de Sant Pau, encimbellada damunt del poble; tot seguit i després de passar a frec del maset del Nadal i del mas del Salin baixarem vers el riu Siurana pel grau del Vincabrer. Abans de creuar el riu a gual veurem el singular habitatge del senyor Amador González que va fer el tomb a la península amb un carro – barca!

Un cop creuat el riu per la zona del toll de la Cinteta seguirem una pista que ens portarà fins al peu dels espectaculars cingles de Siurana. Més enllà del Collet la Mina trobarem l'antic camí que puja des de Cornudella del Montsant per les Canaletes; seguint aquest camí arribarem a Siurana de Prades on finalitzarem l'etapa.

D'Arbolí fins al riu Siurana seguirem les marques blanques i grogues del PR-C 87 que després continua cap a la Mussara. En algun tram també veurem uns senyals triangulars grocs.

Horari		Distància (km)
Parcial	Total	
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa d'avui a la plaça de l'Església d'Arbolí (712 m); hem d'anar pel carrer del Trinquet que voreja l'església de Sant Andreu tot deixant-la a l'esquerra.

En arribar en una cruïlla hem de seguir cap a l'esquerra; d'aquesta manera desembocarem al carrer de Sant Pau que seguirem cap a la dreta pujant pel costat d'una barana.

0:04	0:04
------	------

Sortim del poble; a la dreta queda el barranc del riu d'Arbolí.

0:01

0:05

0,245

Trobem una bifurcació amb un pal indicador (740 m). La branca que segueix pel costat del barranc va cap a Gallicants seguint el GR-7; per ací varem arribar a Arbolí el dia que veníem de la Febró. Avui hem d'anar per la branca de l'esquerra seguint el PR-C 87 que puja vers l'ermita de Sant Pau.

Pugem per un tram empedrat; fem un primer tram de ziga-zagues per tal d'anar guanyant altura. Més endavant fem un tram recte; a l'esquerra podem veure el poble cada vegada més avall. Tornem a pujar tot fent ziga-zagues.

0:10

0:15

Per la dreta se'ns uneix un senderol; a l'enforcall hi ha un dels pals tan característics de la Secció Excursionista del Reus Deportiu. Si anéssim cap a la dreta aniríem vers Gallicants.

0:02

0:17

0,660

Reagrupament

Arribem a l'ermita de Sant Pau (825 m); a l'esquerra hi ha un pal indicador. Des d'ací podem gaudir d'una magnífica panoràmica de la vall del riu d'Arbolí amb el poble als nostres peus.



Hem d'anar cap a la dreta per la pista d'accés a l'ermita vorejant les edificacions. En sortir del recinte de l'ermita trobem un pal de senyalització; en aquest punt hem de deixar la pista i pujar cap a la dreta per un petit grauet per anar cap al grau de Vincabrer.

Pugem i més endavant planegem per entremig d'un bosquet d'alzines.

0:05

0:22

0,805

Arribem en un encreuament de camins (850 m); a l'enforcall hi ha un pal indicador. La branca de l'esquerra és l'accés al maset del Nadal que és a tocar; nosaltres, seguint el PR, hem d'anar endavant, mantenint la direcció que portàvem.

Atenció. Una mica més enllà, quan el camí fa un gir cap a l'esquerra, hem de deixar-lo i continuar endavant per un senderol que va per dins del bosc. Baixem.

0:01 0:23

Retornem al camí; el seguim cap a la dreta. Poc després el tornem a deixar per continuar per un senderol que va cap a la dreta per dins del bosc.

0:02 0:25

Novament enllacem amb el camí i el seguim cap a la dreta. Més endavant deixem un senderol que s'enfila cap a la dreta.

Quan els arbres ho permeten, a l'esquerra podem veure-hi l'església de Siurana, al caire del cingle, i al fons la paret del Montsant.

0:05 0:30 1,195

El camí s'acaba (825 m); a la dreta hi ha una font i un petit dipòsit. Hem de seguir endavant per un senderol que travessa un escorrentiu d'aigües.

Seguim per entremig del bosc; de tant en tant, a l'esquerra, podem gaudir d'una bona panoràmica.

0:02 0:32

Baixem per entremig de dues parets de roca. Més endavant planegem.

0:04 0:36

Arribem en una cruïlla amb un pal indicador. La branca de la dreta va cap a Gallicants; nosaltres anem per la de l'esquerra i al cap de pocs metres desemboquem en una pista que hem de seguir cap a la dreta.

0:03 0:39 1,615

A l'esquerra deixem l'accés al mas del Salin que veiem a tocar (800 m). Seguim endavant planejant; més enllà baixem.



0:05 0:44 1,955

Després de fer un revolt cap a l'esquerra arribem en una cruïlla; hi ha un pal indicador (769 m). Hem de deixar el camí que seguïem que va cap a la dreta i seguir per la branca de l'esquerra vers el grau del Vincabrer (o Bincabré ?).

El camí fa un revolt cap a la dreta davant d'un terreny on hi ha ruscs d'abelles. Baixem per un tram força malmès i el camí es va transformant en un senderol.

0:04 0:48 2,140

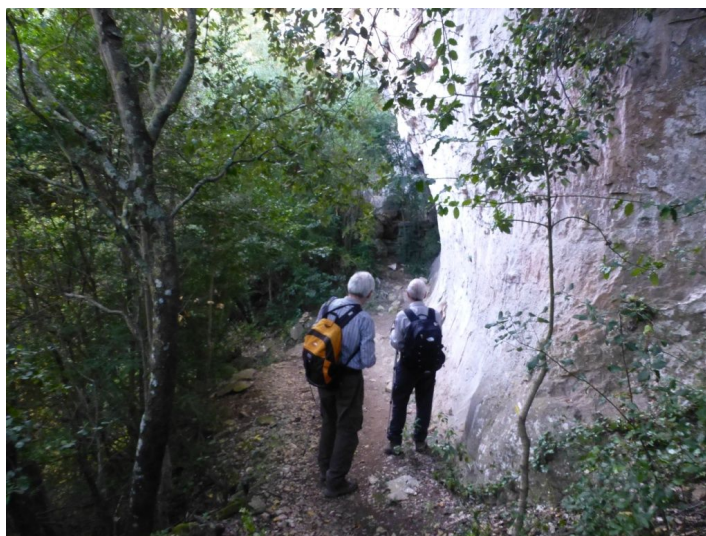
Arribem en una petita esplanada (751 m). **Atenció:** Just en entrar a l'esplanada hem de baixar cap a l'esquerra per una mena de reguerot; més endavant es transforma en un senderol.

Passem a frec d'una paret de roca que ens queda a l'esquerra; a la dreta hi tenim el llit d'un torrent. Més endavant passem pel costat d'una altra paret de roca.

Fem un gir cap a la dreta i baixem per un rocallís; **compte amb les rellicades**. Davant podem veure-hi, tancant un petit replà de la paret de roca, una increïble marjada.

0:05 0:53

Travessem el llit del torrent i ens situem al seu marge dret. El senderol planeja una mica i passem pel costat d'una paret que ens queda a la dreta.



0:02 0:55

Ens situem al costat del curs d'un altre torrent que baixa per la dreta; és el torrent del Vincabrer. Uns metres més endavant, al seu llit, podem veure-hi una petita surgència d'aigües.

0:02 0:57

Anem cap a la dreta per travessar aquest torrent; seguim pel seu costat aigües avall.

0:03 1:00

Trobem una cruïlla amb un pal indicador; nosaltres hem d'anar per la branca de l'esquerra que se-

gueix pel costat del torrent.

0:03 1:03 ~ 2,460

Travessem el torrent (~ 675 m); aigües amunt del punt per on passem hi ha un petit i bonic toll.

El senderol passa per un tram força emboscat que fa que anem gairebé a les fosques. Ens apropem a la paret de roca del cingle sobre el qual hi ha els terrenys del mas del Salin.

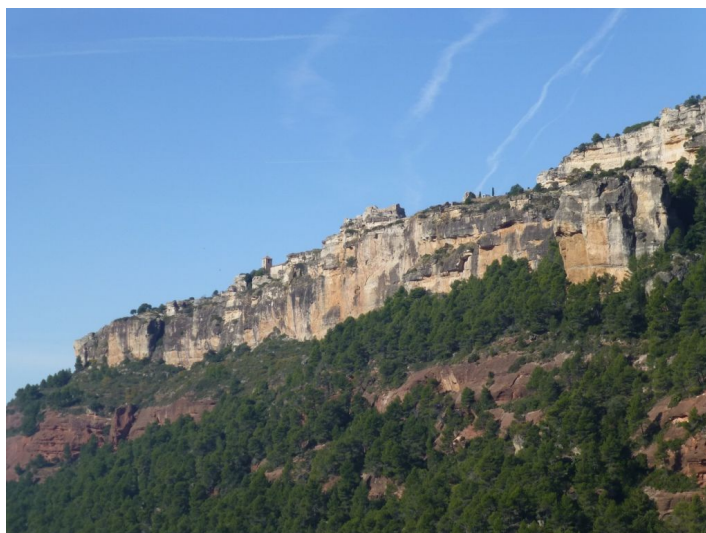
0:03 1:06

Passem a frec d'una bauma amb restes d'un petit mur i una mica més endavant desemboquem en un senderol transversal; hem d'anar cap a la dreta seguint les marques del PR.

Seguim baixant; a l'esquerra deixem un viarany que baixa amb fort pendent (és una dreuera però s'aconsella no passar-hi). El senderol fa un marcat revolt cap a l'esquerra.

0:07 1:13 2,830

Sortim del bosc (590 m); davant nostre tenim els cingles de Siurana. Baixem; tornem entrar al bosc.



0:06 1:19

Travessem novament el torrent i desemboquem en un camí que hem de seguir cap a l'esquerra. Al costat del camí hi podem veure arbres amb rec!

Tornem a travessar el torrent; a l'esquerra queda un petit tancat.

0:03 1:22 **Reagrupament**

Arribem davant del singular habitatge del senyor Amador González que va fer el tomb a la península amb un carro – barca.

Seguim endavant, travessem el torrent per una passera i ens situem al costat del riu Siurana. Deixem un trencall a l'esquerra que baixa cap al riu i seguim pel seu costa aigües amunt. Passem pel costat d'un tancat.

Nota. En aquest punt val la pena baixar cap al riu i per un senderol que va pel seu costat aigües avall arribar-se al toll de la Cinteta. Després de la visita cal tornar al caminet que passa pel costat del tan-cat.



0:02 1:24 3,240

Arribem al llit del riu (506 m); l'hem de passar a gual en diagonal per anar a buscar el camí situat aigües amunt i que puja per l'altra banda. Hi ha unes passeres fetes amb taulons.

Pugem pel camí; a la dreta, una mica amagades, queden les restes d'una edificació.

0:03 1:27 3,370

Desemboquem en un ample camí (530 m). Ací abandonem el PR-C 87 que va cap a la dreta vers el mas d'en Candi i el molí de l'Esquirola i anem per l'esquerra en direcció a Siurana.

Una mica més endavant veiem una petita font a la dreta del camí.

0:02 1:29

Troblem un pal indicador que ens diu que el senderol que s'enfila amb fort pendent cap a la dreta puja vers la Trona. Nosaltres seguim pel camí.

0:02 1:31 3,630

Una tanca ens barra el pas (533 m); podem superar-la anant per la seva dreta. A l'esquerra del camí podem veure-hi les restes d'una petita edificació. Baixem lleugerament.

0:05 1:36 3,880

A la dreta deixem l'accés a una casa (522 m). Des del camí tenim una magnífica panoràmica del riu; aigües amunt podem veure-hi el toll de la Palla.

0:07 1:43 4,390

Passem una tanca de cadena oberta i una mica més enllà se'ns uneix un camí per l'esquerra que puja del riu (520 m).

Més endavant, a l'altra banda del riu, podem veure-hi el retallat barranc que baixa pel costat de la cinglera del mas del Salin; és curiós d'observar el seu llit enllosat. Travessem la sèquia del Molí.

Anem pujant suaument; per damunt dels cingles ja podem veure-hi les restes del castell i el campanar de l'església de Siurana. A l'esquerra, el riu comença a formar el pantà.

0:14 1:57

Passem per la ratlla que marca l'església de Siurana. Enfront tenim la singular paret vermella del cingle que hi ha al peu de l'Escrivania.



0:03 2:00 5,270

Passem a frec d'una roca que queda a l'esquerra del camí (578 m) i més endavant pel costat d'un xiprer aïllat.

0:03 2:03 5,460

Deixem un senderol que baixa cap a l'esquerra (569 m).

Girem cap a la dreta i arribem al collet de la Mina; a l'esquerra hi ha una tanca i a la dreta, a un nivell més elevat, una casa.

0:05 2:08 5,705 **Reagrupament**

Deixem un trencall a l'esquerra i una mica més endavant l'accés a la casa a la dreta (565 m).

Davant nostre podem veure-hi la paret del Montsant amb Cornudella als seus peus i la Morera al fons cap a l'esquerra.

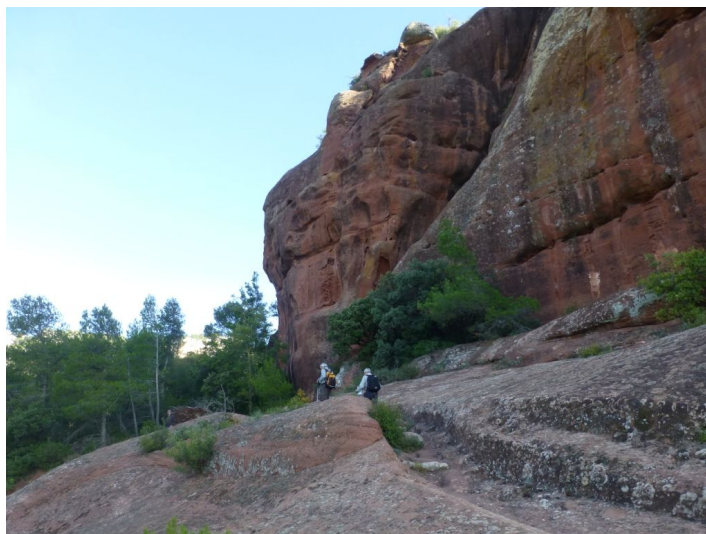
Se'ns uneix un camí per l'esquerra.

0:08 2:16 6,150

Atenció. Hem de deixar el camí que ara baixa per tal de seguir per un senderol que s'enfila cap a la dreta (567 m); a l'enforcall hi ha un pal indicador.

Després d'una curta pujada el senderol planeja una mica i torna a pujar ran del cingle del tossal del Prior que tenim a la dreta. En algun tram trobem restes d'empedrat.

Travessem un rocallís vermell i més endavant planegem per dins d'un bosquet.



0:05

2:21

6,410

Enllacem amb el Camí Ral que puja de Cornudella que està senyalitzat com a PR (595 m); a l'enforcall hi ha un pal indicador. Hem de seguir-lo cap a la dreta; pugem per un tram empedrat.

Més endavant pugem fent ziga-zagues.

0:06

2:27

Deixem un trencall que puja cap a la dreta.

0:02

2:29

Passem pel costat d'una petita bauma que queda a la dreta del camí.



0:06

2:35

6,950

Deixem un trencall a l'esquerra que va cap a la Font Vella (670 m); en aquest punt hi ha un pal indicador.

Seguim pujant; més endavant ho fem tornant a fer ziga-zagues. Passem per sota del refugi.

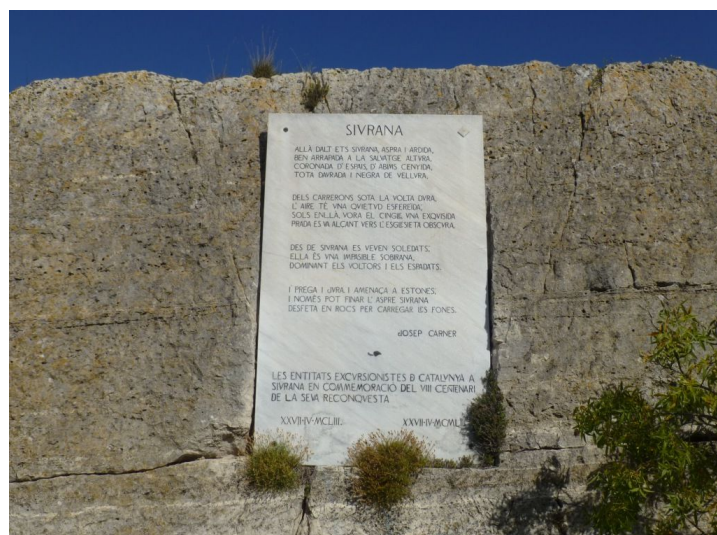
0:05

2:40

7,225

Arribem al capdamunt de la pujada i a l'entrada de Siurana (732 m); ací hi ha un pal indicador del sender dels Gorgs. En aquest punt finalitzem l'etapa d'avui.

Equip de preparació (03/11/2016): Joan Andreu, Josep Olivella, Agustí Poch, Isidre Poch



Allà dalt ets Siurana, aspra i ardida,
ben arrapada a la salvatge altura,
coronada d'espais, d'abims cenyida,
tota daurada i negra de vellura.

Dels carrerons sota la volta dura,
L'aire té una quietud esfereïda;
sols enllà, vora el cingle, una exquisida
prada es va alçant vers l'esglesia obscura.

Des de Siurana es veuen soledats;
ella és una impassible sobirana,
dominant els voltors i els espadats.

I prega i jura, i amenaça a estones;
i només pot finir l'aspra Siurana
desfeta en rocs per carregar les fones

Josep Carner

Cornudella del Montsant

El terme municipal de Cornudella del Montsant és el més extens de la comarca del Priorat. Limita amb Porrera (S), la Morera de Montsant (W), Ulldemolins (NW), Vilanova de Prades (N), terme que pertany a la Conca de Barberà, Prades (NE), la Febró (E) i Arbolí (SE), tots tres municipis de la comarca del Baix Camp, i en un punt al SE amb l'Alforja, terme que també pertany a aquesta comarca.

Es situa a la vall alta del riu de Siurana, entre els massissos de Montsant, a ponent (que culmina aquí a la Roca Corbatera, a 1163 m) i les Muntanyes de Prades, a llevant (la Gritella, 1089 m), units pel coll d'Albarca (sector N del terme). Aquesta vall, dita també vall de Cornudella, és drenada pel riu de Siurana i diversos afluents. A l'extrem septentrional les aigües van a parar al vessant esquerre del riu de Montsant, mentre que al meridional la serra del Molló separa la conca del riu de Siurana de la vall de la Garranxa (Porrera).

El pantà de Siurana es troba a la confluència amb la riera de l'Argentera, té una resclosa de 63 m d'alçària i 260 m de llargària. La capacitat d'embassament és de 12,4 hm³. La conca de captació té 88 km². Les obres s'iniciaren el 1960 i foren acabades el 1974 per la Comunitat de Regants de Riudecanyes. El canal de Siurana, que duu les aigües del pantà fins al de Riudecanyes, travessa les muntanyes de la Garranxa i del coll de la Teixeta.

La part oriental del terme, dins les Muntanyes de Prades, és formada per les grans i imposants cingleres de Siurana i Siuranelles, on s'assenta el poble i antic municipi de Siurana de Prades, incorporat al de Cornudella el 1942 després dels tràmits iniciats el 1915. Siurana havia tingut un terme extensíssim que anava des de Vimbodí fins a Mont-roig.

El terme comprèn la vila de Cornudella de Montsant, cap de municipi, els pobles de Siurana de Prades i d'Albarca.

La vila de Cornudella de Montsant (533 m d'altitud) és situada a la vall, al peu de l'inici de les Muntanyes de Prades, a l'antic camí ral que duia del Camp cap a les Garrigues.

Al poble hi ha diverses cases amb dovelles de pedra i elements decoratius dels segles XVI al XVIII. El seu Hostal del Racó ha estat reproduït al Poble Espanyol de Barcelona. Alguns edificis han estat reconstruïts com a lloc de segona residència. L'arxiu municipal, força ric, guarda documentació des del segle XIV.



L'edifici més notable és l'església parroquial de Santa Maria, d'estil renaixentista. La planta és obra de Pere Blai, que la traçà cap al 1599. L'edifici modernista del Cellar Cooperatiu, bastit l'any 1919, fou dissenyat per l'arquitecte Cèsar Martinell, de l'escola Gaudiniana i l'any 2002 fou declarat bé cultural d'interès nacional.

Un dels llocs dignes de visita de l'entorn de Cornudella de Montsant és la zona de les ermites de Sant Joan Petit i, sobretot, Sant Joan del Codolar. Enmig del camí d'accés a la part alta de la Serra del Montsant, aquestes ermites són en una zona de gran bellesa, entremig de còdols –d'aquí el nom de l'ermita– despresos dels Cingles de Sant Joan, en el vessant sud-oest de la Roca Corbatera.



Siurana de Prades

El poble de Siurana de Prades és enlairat a 737 m d'altitud, en una cinglera de roca calcària, dominant per l'esquerra el pantà de Siurana i encaixada pel torrent d'Estopinyà, davant la peanya bessona de Siuranella. El poble és presidit per les ruïnes esmicolades del castell de Siurana, on s'endevinen restes d'elements defensius de valor estratègic i de sitges, i per l'església.



L'església de Santa Maria, que deixà de ser parròquia el 1940, és situada en una timba al caire del cingle des d'on es domina un magnífic paisatge. És romànica del segle XII, d'una sola nau amb la volta apuntada i absis semicircular llis a l'exterior. L'interior és decorat a la línia d'impostes amb un doble fris de ziga-zaga. El campanar, adossat, és de planta quadrada, coberta piramidal i una sola finestra per cara. La portada, lateral, té tres arquivoltes que descansen damunt tres columnes per banda, amb un capitell ben esculturat amb decoració vegetal i zoomòrfica.

La portalada i el timpà són emmarcats per un guardapols en doble ziga-zaga. Els àbacs dels capitells i la mènsula de la llinda són decorats amb un fris vegetal i l'esculturació del timpà, molt primitiva, representa Crist crucificat. Se sospita que el timpà fou dut d'algun altre indret, ja que no guarda les proporcions del lloc on és situat.



La imatge titular, romànica, es creia que havia estat donada per Ramon Berenguer IV; era anomenada de l'Aigua i tenia molta devoció. La Mare de Déu, al seu altar barroc provinent d'Escaladei, i altres objectes de culte, foren robats el 1979. Vora l'església hi ha un sarcòfag de pedra, amb coberta amb doble vessant atribuït per la tradició a la "Reina Mora".

Al poble, salvat de la destrucció i de l'abandonament per Jeroni Martorell, s'han refet diverses cases. Hi ha el refugi Ciriac Bonet, construït el 1934. El 1953 s'hi celebrà el Jubileu de la Conquesta, i es bastí un monument commemoratiu on resta escrit un famós sonet de Josep Carner. El 1965 s'hi féu un petit monument a Josep Iglésies.

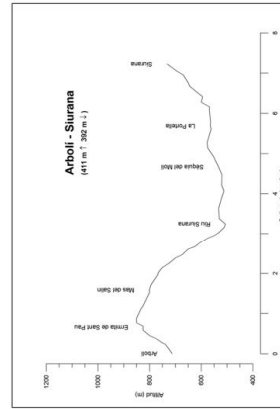
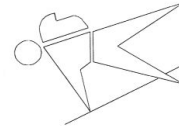
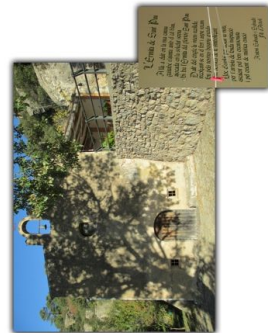
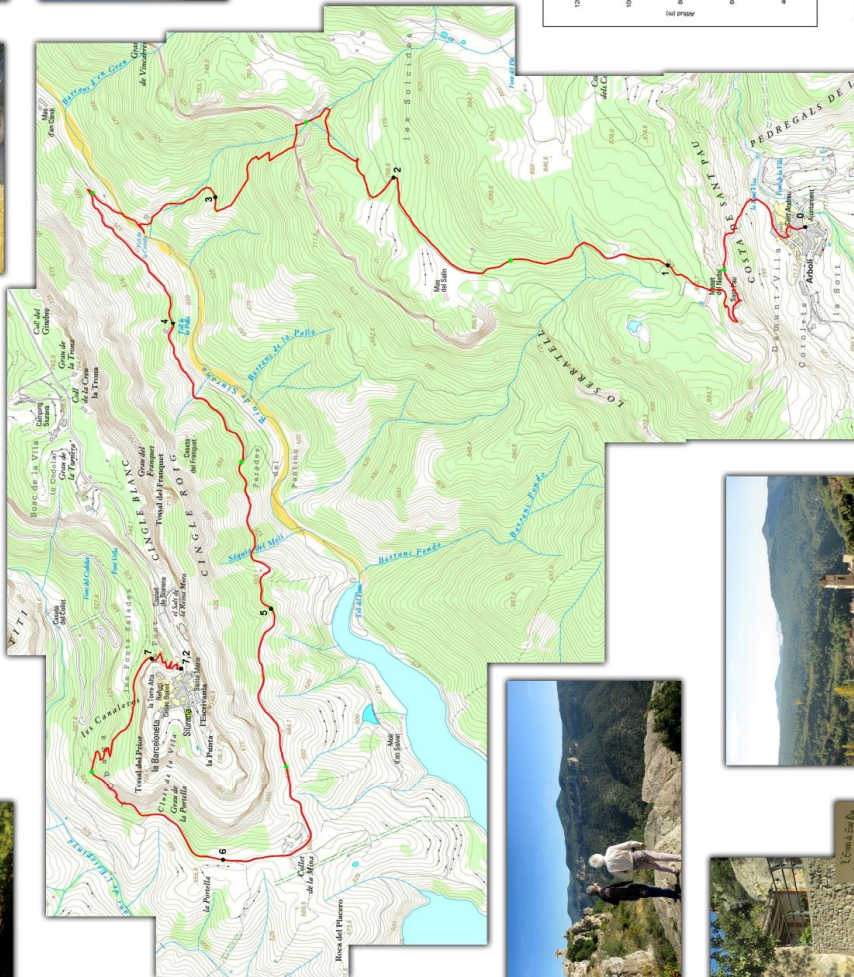
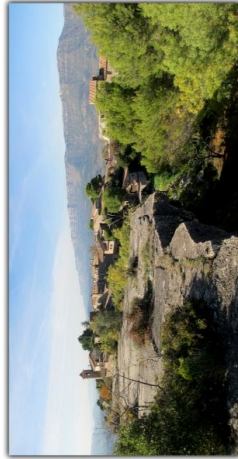
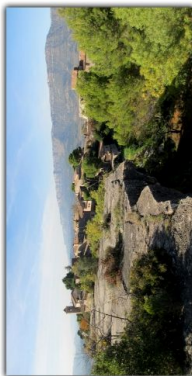
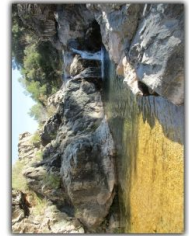
A l'església, una butlla d'Innocenci XI instituï el jubileu el 1682, que fou ampliat per Gregori XI el 1832, des de llavors, es celebra cada 9 de maig i hi acudeix gent de tota la província de Tarragona. El poble celebra la festa major per la Mare de Déu d'Agost.

Siurana és un paratge de bells racons naturals, ric en llegendes. Cal destacar-ne la Trona, gran dosser suspès a mig cingle, i el penya-segat dit el salt de la Reina Mora, pel qual s'hauria estibat voluntàriament, des de més de 100 m d'alçària, la darrera reina del lloc per no caure en mans dels cristians, tot deixant marcadetes en les pedres les últimes petjades del cavall.

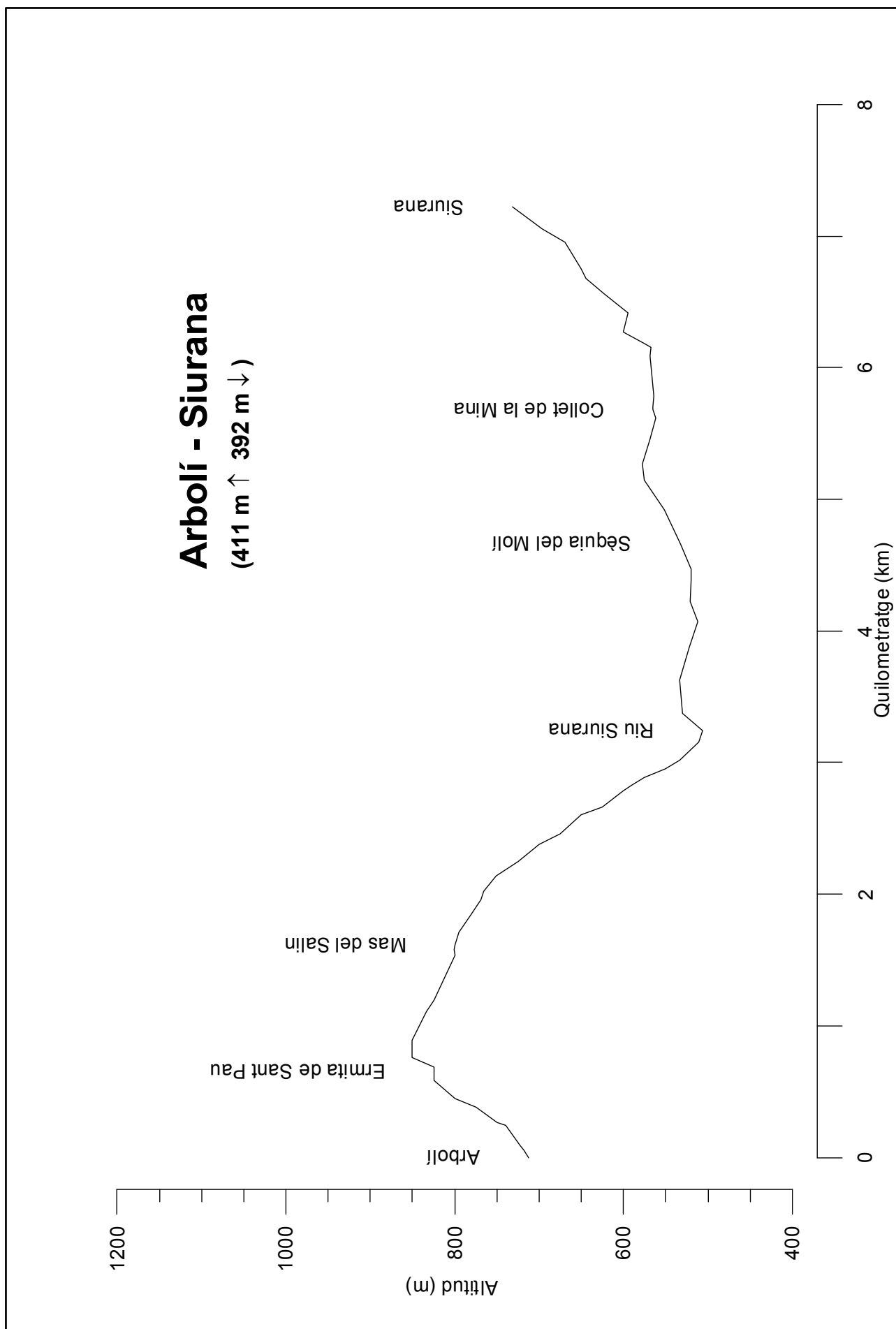
BIBLIOGRAFIA

- ** Institut cartogràfic de Catalunya
<http://www.icc.cat/>
- ** Enciclopèdia Catalana
<http://www.enciclopedia.cat/>
- ** Muntanyes de Prades
Editorial Alpina (2013)
- ** El Brogit de la Vall
<http://www.brogitdelavall.cat/>
- ** Amador González
<http://www.aguaquesuena.com/>

Agustí Poch, novembre de 2016



Tomb per les Muntanyes de Prades Etapla 10 20 Novembre 2016 Arbolí - Siurana



Talida
AE 60
anys